

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 8.

TÖRTÉNELEM SZLOVÁK NYELVEN

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Pokyny k oprave úloh písomnej skúšky

Písomku **opravujte perom odlišnej farby, než akú používal skúšaný a to nasledovne:**

1. Správna odpoveď	✓
2. Nedostatky (chýbajúce údaje)	√—
3. Nepatrí striktne k riešeniu	[]
4. Zbytočná, nehodnotiteľná časť (prečiarknutie)	—————
5. Hrubá, obsahová chyba (podčiarknutie)	—————
6. Nezrozumiteľný text, logické problémy (podčiarknutie)	~~~~~
7. Gramatika (podčiarknutie)	
8. Hrubá pravopisná chyba (podčiarknutie)	=====

(Hrubá pravopisná chyba:

- *nedodržanie rytmického zákona,*
- *nesprávne použitie -i/i a -y/y,*
- *zámena dlhých a krátkych samohlások,*
- *nesprávne písanie slov spolu alebo osve,*
- *nesprávne písanie veľkých a malých písmen.)*

V obdĺžnikoch na konci úloh je v ľavej kolónke uvedený maximálny počet bodov, **do pravej kolónky napíšte študentom dosiahnutý celkový/úplný počet bodov.**

Body za čiastkové úlohy tiež uveďte na písomke.

Prijmite iba tie časti odpovede, ktoré sú udané/sformulované v pokynoch k oprave, a hodnotte pomocou bodovania uvedeného pri jednotlivých otázkach! K hodnoteniu takých typov úloh alebo ich častí, ktoré umožňujú odlišnú odpoveď, než je stanovená (napr. odôvodnenie), nájdete zvláštny odkaz v podrobných pokynoch riešenia.

I. Oprava a hodnotenie krátkych úloh

Základným princípom hodnotenia je, že prvky odpovede, uvedené v kľúči riešenia, treba prijať ako správne odpovede.

Bodovanie

Správna odpoveď/časť:	0,5 alebo 1 bod (podľa uvedeného v kľúči riešenia)
Nesprávna odpoveď:	0 bodu
Chýbajúca odpoveď:	0 bodu

Iba tie odpovede môžu mať hodnotu 0,5 bodu, ktoré sa takto zvlášť uvádzajú v kľúči riešenia.

Jednotlivé časti bodov, uvedených v kľúči riešenia, sa už ďalej deliť nesmú.

Pri rátaní bodov za danú úlohu sa počet bodov nezaokrúhľuje, môže byť napr. 3,5 bodov.

Bodovanie úloh pozostávajúcich z viacerých prvkov:

- Ak sa úloha môže ohodnotiť 2 bodmi a pozostáva z dvoch prvkov, každý správne zodpovedaný prvok sa hodnotí 1-1 bodom,
- Ak sa úloha môže ohodnotiť 1 bodom a pozostáva z dvoch prvkov, každý správne zodpovedaný prvok sa hodnotí 0,5-0,5 bodu.

Pri úlohách s otvorenou otázkou (napr. pri odôvodneniach, výkladoch textu) sú prijateľné všetky riešenia, ktoré sa s odpoveďou stanovenou v pokynoch k oprave obsahovo zhodujú. (Preto pri týchto úlohách začínajú riešenia: „Např.“)

Pri úlohách, kde si treba zvoliť správnu odpoveď z viacerých možností (napr. pravdivé - nepravdivé), v prípade podčiarknutia/označenia všetkých prvkov odpovede úlohu nie je možné hodnotiť. Ak je v úlohe stanovený počet prvkov odpovede a skúšaný napíše väčší počet prvkov odpovede, hodnotiť ich treba v poradí napísania.

Za riešenia sa ďalšie body „za odmenu“ nad maximálny počet bodov nemôžu dať.

Za nesprávne alebo chýbajúce časti odpovede sa body nesmú strhnúť!

Vlastné mená osôb, topografické údaje a pojmy uvedené v **rámcových učebných osnovách** sa smú hodnotiť iba ak sú **napísané podľa pravopisu**.

Celkový počet bodov za jednoduché, krátke úlohy zapíšte do príslušných políčok súhrnnej tabuľky na poslednej strane oboch pracovných listov:

- ak celkový počet bodov je celé číslo, napíšte ho do políčok *Spolu i I. Celkový počet bodov po zaokrúhlení*;

- ak celkový počet bodov skúšky končí na 0,5, vpíšte ho do políčka *Spolu*, a po zaokrúhlení na celé číslo podľa pravidiel matematiky (napr. 23,5 bodov sa zaokrúhľuje na 24 bodov) ho vpíšte do políčka *I. Celkový počet bodov po zaokrúhlení!*

Odchýliť sa od kľúča riešenia je povolené **iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch**. Dôvody odchýlok musí opravujúci uviesť s písomným odôvodnením.

II. Oprava a hodnotenie slohových úloh

1. Výber úlohy

Hodnotiť sa môžu spolu **štyri** úlohy:

A to **dve krátke** a **dve dlhé** úlohy, ktoré sa vzťahujú na **dve rozličné obdobia**, pričom aspoň dve sa zaoberajú **maďarskými** (uhorskými) dejinami a jedna sa venuje **svetovým** dejinám.

Hodnotenie úloh **v prípade nesprávneho výberu úlohy:**

Ak študent *vyriešil štyri úlohy*, ale z hľadiska období a typu úloh ich vyberal nesprávne, potom

- úlohu (alebo úlohy), v ktorej dosiahol najmenej bodov, treba ignorovať, tým pádom pri kalkulácii celkového počtu bodov utrpí najmenšiu stratu bodov.
- treba hodnotiť tú úlohu (dve alebo tri úlohy), ktorá (ktoré) vyhovuje (vyhovujú) hľadiskám výberu, a v ktorej (ktorých) získal najviac bodov.

Ak študent *rozpracuje viac než štyri úlohy*, ale svoj výber neoznačí jednoznačne, a medzi nimi sú štyri úlohy vyhovujúce hľadiskám výberu, v tomto prípade treba hodnotiť vyriešené úlohy od najnižšieho poradového čísla vzostupne (napr. 13., 16., 17., 20. alebo 14., 16., 17., 20.).

Ak študent *rozpracuje viac než štyri úlohy*, ale nemá *štyri* také úlohy, ktoré by vyhovovali hľadiskám výberu, v tom prípade treba hodnotiť tie úlohy, ktoré vyhovujú hľadiskám výberu a v ktorých dosiahol najväčší počet bodov.

Ak študent *rozpracuje každú úlohu*, a neoznačí svoj výber jednoznačne, podľa pravidiel skúšky treba hodnotiť úlohy č. **13., 16., 19., 22.!**

2. Hodnotenie úloh

Pri **hodnotení** úloh sú rozhodujúce nasledujúce aspekty:

- a) **Pochopenie úlohy**,
- b) Vyhovenie **požiadavkám** (kompetencie, obsahy),
- c) **Skladba, jazyková správnosť**.

Hodnotenie slohových úloh prebieha pomocou **klúča riešení**, ktorý obsahuje konkrétne hľadiská a úkony hodnotenia, ako aj k nim prislúchajúce obsahy.

a) Pokyny k bodovaniu pochopenia úlohy:

Pri hodnotení pochopenia úlohy treba zohľadniť nasledujúce aspekty:

- Identifikácia úlohy (téma, obdobie): či študent píše o danom probléme, téme, období?
- Držanie sa témy, vyzdvihnutie podstaty: či sa sústreďuje na podstatu a danú problematiku?
- Obsahová hĺbka, rozvinutosť: nakoľko sú konštatovania a závery zložité, resp. či sú vzhľadom na problém relevantné?
- Pestrosť a efektívnosť úkonov: či používa pramene a vie vyvodit' dôležité konštatácie a závery?

Pri samotnom hodnotení úloh je prvým krokom zhodnotenie toho, či skúšaný z možných 4 alebo 8 bodov za **pochopenie úlohy** dosiahol aspoň 1 bod. Ak nie, celkový počet bodov za danú úlohu môže byť iba 0 bodov.

Pri úlohách vyžadujúcich **riešenie problému** (krátke)

4 body sa dávajú v prípade, ak skúšaný úplne porozumel úlohe a správne ju pochopil, rozvinutie je úmerné, logické a sústreďuje sa na podstatu. Pomocou prameňov vyvodzuje dôležité závery, pomer konkrétnych a všeobecných konštatovaní je vyvážený.

3 body sa dávajú v prípade, ak skúšaný úplne porozumel úlohe a správne si ju vysvetlil, ale rozvinutie nie je súmerné, alebo sa nesústreďuje na podstatu.
--

2 body sa dávajú v prípade, ak riešenie problému vypracuje iba z časti a používa pramene, ale nevyvodzuje podstatné konštatovania.

1 bod sa dáva v prípade, ak uvedie aspoň jedno také konštatovanie, ktoré poukazuje na pochopenie úlohy, ale väčšina rozvinutia nie je venovaná výkladu alebo riešeniu problému.
--

0 bodov sa dáva v prípade, ak skúšaný neporozumel úlohe, resp. ju úplne zle pochopil, nepoužíva pramene, jeho konštatovania sa nezamerajú na výklad problému.
--

Pri **analytických** (dlhých) úlohách

7-8 bodov sa dáva v prípade, ak skúšaný úplne porozumel úlohe a správne ju pochopil, rozvinutie je úmerné, logické a sústreďuje sa na podstatu. Pomocou prameňov vyvodzuje dôležité závery, pomer konkrétnych a všeobecných konštatovaní je vyvážený.
--

4-6 bodov sa dáva v prípade, ak skúšaný úplne porozumel úlohe a správne si ju vysvetlil, ale rozvinutie nie je súmerné, alebo sa nesústreďuje na podstatu.

2-3 body sa dávajú v prípade, ak riešenie problému vypracuje iba z časti a používa pramene, ale nevyvodzuje podstatné konštatovania.

1 bod sa dáva v prípade, ak uvedie aspoň jedno také konštatovanie, ktoré poukazuje na pochopenie úlohy, ale väčšina rozvinutia nie je zameraná na výklad alebo riešenie problému.
--

0 bodov sa dáva v prípade, ak skúšaný neporozumel úlohe, resp. ju úplne zle pochopil, nepoužíva pramene, jeho konštatovania sa nezamerajú na výklad problému.
--

b) Bodovanie úkonov a obsahových prvkov

Jednotlivé úkony súvisiace s kompetenciami (orientácia v priestore a čase, používanie prameňov, atď.) označujeme v kľúči riešeni písmenom „Ú” a k nim patriace obsahové prvky písmenom „O”.

Medzi týmito dvoma aspektmi hodnotenia je samozrejme úzka súvislosť, keďže **úkony sa dajú vysvetliť a hodnotiť iba prostredníctvom konkrétneho obsahu**.

K jednému úkonu v prípade krátkych úloh (riešenie problému) patria jeden-dva obsahové prvky, kým pri analytických úlohách – najmä pri skúmaní činiteľov formujúcich udalosti – je viac, aj dva-tri obsahové prvky.

Ak v kľúči riešeni je pri jednom úkone uvedený iba jeden obsahový prvok, pri oprave sa **musia zhodovať aj počty bodov** za úkony a obsahové prvky. (Např. v prípade krátkych úloh na hľadiská *Orientácia v čase a priestore* a *Používanie odbornej terminológie*, v prípade dlhých úloh na hľadisko *Orientácia v čase a priestore* sa môžu udeliť iba 0 alebo 2 alebo 4 body.)

Ak v kľúči riešeni sú pri jednom úkone uvedené viaceré obsahové prvky, z dôvodu ich úzkej súvislosti sa **určité počty bodov nemôžu udeliť** (Např. v prípade krátkych úloh na hľadisko *Používanie prameňov* nie je možné udeliť 1 bod alebo 4 body, na hľadisko *Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti* nie je možné dať 1 bod a 5 bodov, v prípade dlhých úloh na *Používanie odbornej terminológie* nie je možné dať 1 bod a 4 body, a v prípade hľadiska *Používanie prameňov* nie je možné udeliť 1 bod alebo 6 bodov, a na *Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti* nie je možné dať 1 bod a 7 bodov.)

Ako všeobecné pravidlo pri bodovaní jednotlivých úkonov a jednotlivých obsahových prvkov sa má uplatniť nasledovné:

Bodovanie „Úkonov” (Ú)

2 body sa dávajú v prípade, ak k nemu patriaci počet bodov za obsah je vysoký (viac ako 50% maximálneho počtu bodov za obsah).

1 bod sa dáva v prípade, ak z bodov za obsah skúšaný dosiahol aspoň 1 bod a odpoveď neobsahuje hrubé chyby (mylný údaj, tvrdenie).

0 bodov sa dáva v prípade, ak skúšaný za obsahové prvky nedostal žiaden bod a jeho odpoveď obsahuje hrubú chybu.

Príklady, uvedené pri obsahových prvkoch (Např.) naznačujú, aký obsah sa môže prijať za správnu odpoveď. **Obsahové prvky sa väčšinou skladajú z dvoch častí:** určenie času a priestoru; používanie všeobecných a konkrétnych pojmov; vymenovanie (konštatovanie, predstavenie) a dedukcia. Pri bodovaní to znamená, že ak odpoveď obsahuje iba jednu zložku, dáva sa 1 bod, ak obe zložky, udeľujeme 2 body. Samozrejme v prípade obsahových prvkov odpovede – predovšetkým pri vymenovaní a dedukcii – sú prijateľné aj iné správne kombinácie, než tie, ktoré uvádzame v kľúči riešeni! V kľúči riešeni pri obsahových prvkoch

nájdete viac možných správnych odpovedí od seba oddelených slovom „*alebo*“. To však nevyklučuje možnosť prijatia iných správnych odpovedí.

Bodovanie „**Obsahových prvkov**“ (O)

2 body sa dávajú v prípade, ak odpoveď obsahuje dostatočné množstvo správnych údajov, analýza sa odvoláva na pramene na vysokej úrovni (na autora, zámery, okolnosti atď.), konštatuje viaceré charakteristické či typické dôvody a následky, a/alebo v súvislosti s udalosťami spomenie historické osobnosti.
1 bod sa dáva v prípade, ak analýza obsahuje málo údajov, záverov, konštatovaní a to nepodstatných, a obsahuje iba niekoľko (a to nie najcharakteristickejších) údajov.
0 bodov sa dáva v prípade, ak chýbajú údaje, súvislosti, alebo v odpovedi sú úplne chybné konštatovania.

c) Bodovanie prvku „**Skladba, jazyková správnosť**“

Pri úlohách vyžadujúcich riešenie problému (krátke)

2 body sa dávajú v prípade, ak sloh tvorí súvislý text a skladá sa zo zrozumiteľných viet, v ktorých nie sú hrubé pravopisné chyby.
1 bod sa dáva v prípade, ak obsahuje viacero gramatických a hrubých pravopisných chýb.
0 bodov sa dáva v prípade, ak odpoveď tvorí iba koncept, neobsahuje súvislé vety.

Pri analytických (dlhých) úlohách

7-8 bodov sa dáva v prípade, ak sloh tvorí koherentný, upravený text a skladá sa zo zrozumiteľných viet, s logickou skladbou, je súmerný s obsahovou stránkou, konštatovania sú citlivé, vychádzajú z viacerých aspektov, neobsahuje gramatické alebo pravopisné chyby.
4-6 bodov sa dáva v prípade, ak sa text skladá zo zrozumiteľných viet, ale je nesúmerný, alebo niektoré konštatovania sú zjednodušené, jednostranné, obsahuje menšie gramatické chyby.
2-3 body sa dávajú v prípade, ak sa text skladá zo zrozumiteľných viet, ale skladba textu je zlá, nesúmerná, má nedostatky (napr. chýba úvod, jadro či záver). Konštatovania práce sú zjednodušené, jednostranné, obsahuje gramatické chyby.
1 bod sa dáva v prípade, ak sa odpoveď skladá z viet, ale medzi nimi je nedostatočná (obsahová alebo jazyková) súvislosť a obsahuje hrubé gramatické a pravopisné chyby.
0 bodov sa dáva v prípade, ak odpoveď je koncept, skladá sa iba zo slov.

3. Rozsah slohových úloh

Dôležitou kompetenciou vytvorenia slohovej práce je, aby študent rozvinul svoje myšlienky v rámci vopred určeného rozsahu. V odôvodnenej situácii myšlienkový celok začatý na bodkovanom mieste sa môže dokončiť a môže sa hodnotiť. Pri krátkych úlohách to znamená asi 2-3 riadky, pri dlhých úlohách asi 4-5 riadkov.

4. Navrhovaný postup hodnotenia slohových úloh

1. Preštudujte si kľúč riešenia úloh!
2. Prezrite si vzor jednotlivých hľadísk hodnotenia!

3. Skontrolujte študentov výber úloh!
4. Prečítajte si študentovu písomku aspoň dvakrát!
5. Na základe kľúča riešení určite počet bodov podľa jednotlivých hľadísk!
6. Stanovte celkový počet bodov a pomocou deliteľa (3 a 4) vypočítajte body skúšky!
7. Body skúšky pri jednotlivých úlohách netreba zaokrúhľovať!
8. **Vyrátajte celkový počet bodov skúšky získaný v štyroch slohových úlohách, toto číslo uveďte na príslušné miesta v súhrnnej tabuľke na poslednej strane pracovného listu:**
 - ak celkový počet bodov je celé číslo, napíšte ho do políček *Spolu* i *II. Celkový počet bodov po zaokrúhlení*;
 - ak celkový počet bodov skúšky je zlomok, vpíšte ho do políčka *Spolu*, a po zaokrúhlení na celé číslo podľa pravidiel matematiky (napr. 23,33 bodov sa zaokrúhľuje na 23 bodov; 23,5 alebo 23,66 sa zaokrúhľuje na 24 bodov) ho vpíšte do políčka *II. Celkový počet bodov po zaokrúhlení*!

III. Stanovenie celkového počtu bodov v pracovnom liste

Sčítajte počet bodov (zaokrúhlených na celé čísla) získaných v I. i II. zložke!

Tabuľky k hodnoteniu a bodovaniu úloh

Úlohy vyžadujúce krátku odpoveď

Hľadiská	Možné	Získané
	body	
Pochopenie úlohy	4	
Orientácia v priestore a čase	4	
Používanie odbornej terminológie	4	
Používanie prameňov	6	
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	8	
Skladba, jazyková správnosť	2	
Spolu	28	
	DELITEĽ 4	
Body skúšky	7	

Úlohy vyžadujúce dlhú odpoveď

Hľadiská	Možné	Získané
	body	
Pochopenie úlohy	8	
Orientácia v priestore a čase	4	
Používanie odbornej terminológie	6	
Používanie prameňov	10	
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	12	
Skladba, jazyková správnosť	8	
Spolu	48	
	DELITEĽ 3	
Body skúšky	16	

I. JEDNODUCHÉ, KRÁTKE ÚLOHY

1. Augustov princípát (Spolu 4 body.)

- a) Zachovalo sa zdanie republiky / zachovali sa republikánske inštitúcie, ale v skutočnosti vznikla samovláda. (*Prijateľná je aj iná, obsahovo správna odpoveď.*) (1 bod)
- b) 31 pred Kristom (p.n.l.), Actium (Aktion) (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 1 bod.)
- c) Jeho osoba bola nedotknuteľná, miesto jeho pobytu bolo nedotknuteľné, mal právo veta, mohol sa zúčastniť rokovaní senátu, mohol zvolať ľudové zhromaždenie plebejcov. (*Prijateľné sú ktorékoľvek dve správne odpovede v akomkoľvek poradí. Prijateľné sú aj iné, obsahovo správne odpovede.*) (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 1 bod.)
- d) consul *alebo* censor *alebo* dictator *alebo* pontifex maximus *alebo* proconsul *alebo* imperátor *alebo* augur (*Prijateľná je aj iná správna odpoveď.*) (1 bod)

2. Franská ríša (Spolu 4 body.)

- a) Verdun, 843 (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 1 bod.)
- b) Karoling (1 bod)
- c) Karol (II) Holý (0,5 bodu)
- d) Lotar (0,5 bodu)
- e) Ľudovít (Nemec) (0,5 bodu)
- f) Ľudovít (Nemec) (0,5 bodu)

3. Matej Huňadi (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 4 body.)

	Fridrich (Habsburský) III., nemecko-rímsky cisár	Juraj Poděbrad, český kráľ	Mohamed II., turecký sultán
Číslo úryvku z prameňov	3, 6	5, 7	1, 2, 4, 8

4. Hospodárstvo Európy v 16. storočí (Za každý prvok 1 bod, spolu 4 body.)

- a) 3. b) 1. c) 3. d) 2.

5. Stav Uhorska a Habsburgovci (Spolu 4 body.)

- a) Mária Terézia (1 bod)
- b) 1711, Satmár (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 1 bod.)
- c) nezdaniteľnosť (šľachty), krajinské snemy sa majú zvolávať pravidelne / účasť na zákonodarstve. (*Odpovede sú prijateľné aj v inom poradí či v inej formulácii.*) (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 1 bod.)
- d) Urbár / urbársky patent (1 bod)

6. Demografické zmeny v Anglicku (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 2 body.)

Tvrdenie	Pravdivé	Nepravdivé
a) Populácia začala rásť už pred rozvinutím prvej priemyselnej revolúcie.	X	
b) Populácia rástla v období priemyselných revolúcií priebežne a v rovnakom tempe.		X
c) V období priemyselných revolúcií nastala populačná explózia, ktorú spomedzi dvoch ukazovateľov v grafe vyvolala zmena počtu úmrtí.	X	
d) V období priemyselných revolúcií sa zmenilo postavenie žien, demografické následky tohto faktu sa stali významnými až v dobe druhej priemyselnej revolúcie.	X	

7. Spoločnosť obdobia reforiem (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 3 body.)

- a) 3.
- b) 1.
- c) Ľudovít I. / Veľký
- d) župné úrady sú volené / stavovské *alebo* vládnych úradníkov menuje dvor (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*)
- e) Miestodržiteľská rada / (Uhorská) Kancelária / (Uhorská) Komora (*Prijat' môžete aj názov 'komora' s malým začiatočným písmenom.*)
- f) príslušník inteligencie nepochádzajúci zo šľachty (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*)

8. Nacistická ideológia (Spolu 4 body.)

- a) Židia / židovský národ (0,5 bodu)
- b) komunizmus / socializmus / marxizmus / boľševizmus (0,5 bodu)
- c) kapitalizmus / kapitalistická ekonomika / trhová ekonomika (0,5 bodu)
- d) Židia sú pôvodcami / zodpovednými / užívateľmi tak komunizmu ako aj kapitalizmu (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná; je možné prijať aj: tieto tri boli príčinami krízy / ťažkostí Nemecka.*)(0,5 bodu)
- e) Anglicko, USA a Sovietsky zväz / spojenci / štáty stojace s Nemeckom vo vojne konajú podľa predstáv / záujmov / pokynov Židov. (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná, pokiaľ obsahuje konkrétny prvok odpovede aj nad opakovanie nápisu obrazu.*) (1 bod)
- f) Židia klamú / vykorisťujú / zvädzajú na hriech kresťanov / Árijcov (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná, pokiaľ obsahuje konkrétny prvok odpovede aj nad opakovanie nápisu obrazu.*) (1 bod)

9. Maďarsko v 2. svetovej vojne (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 4 body.)

- a) donská / voronežská katastrofa
 - b) január 1943
 - c) druhá viedenská arbitráž / znovupripojenie Seversného Sedmohradska
 - d) 30. august 1940
 - e) nemecká okupácia
 - f) 19. marec 1944
 - g) bombardovanie Košíc
 - h) 26. jún 1941
- (*Správne odpovede sú prijateľné aj ak sú inak sformulované.*)

10. Rákosiho diktatúra (Za každý prvok 1 bod, spolu 4 body.)

- a) vyhostenie / internovanie
- b) pre aristokratický / šľachtický / grófsky pôvod / politické vodcovstvo / predsedníctvo vo vláde (*Prijateľná je aj iná správna odpoveď.*)
- c) komunistická diktatúra bola proti náboženstvu / proti cirkvi (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*)
- d) byt dostal stranický funkcionár (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*)

11. Menšiny na Ukrajine (Spolu 4 body.)

- a) Ľudia hlasujú na národnom/jazykovom princípe (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*) (1 bod)
 - b) ruské plynovody vedú cez Ukrajinu (*Správna odpoveď je prijateľná aj inak sformulovaná.*) (1 bod)
-

- c) rozpad Sovietskeho zväzu / vznik nezávislej Ukrajiny (1 bod)
 d) maďarská (0,5 bodu)
 e) Podkarpatská Rus (0,5 bodu)

12. Hospodárstvo Maďarska (Za každý prvok 0,5 bodu, spolu 3 body.)

Tvrdenia	Pravdivé	Nepravdivé
a) Roku 1993/94 nastala zmena: všetky ekonomické ukazovatele sa trvalo zlepšovali.		X
b) V 1990-tych rokoch je už váha tzv. tretieho sektora v hospodárstve významná.	X	
c) Roku 1997 bol asi každý desiaty obyvateľ Maďarska bez práce.		X
d) Následkom prevratu sa prakticky zastavila štátna podpora cien	X	
e) Agrárne oblasti a priemyselné mestá boli prevratom porazené.	X	
f) V polovici 1990-tych rokov dopad miery inflácie korigovali v mzdách viac než v dôchodkoch.	X	

II. SLOHOVÉ ÚLOHY, VYŽADUJÚCE DLHŠIE ROZVINUTIE

13. Kresťanstvo v 4. storočí (krátka)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný sa sústreďuje predovšetkým na opis procesu, ktorým sa kresťanstvo stalo štátnym náboženstvom Rímskej ríše v 4. storočí.</p> <p>Odpoveď pomocou prameňa poukazuje na podstatné súvislosti (napr. likvidácia pohanských kultov, resp. ich splývanie s kresťanstvom).</p>	0–4
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>O Uvedie, že milánsky edikt vyšiel r. 313, a poznamená, že kresťanstvo už bolo rozšírené v celej Rímskej ríši / predovšetkým v mestách.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>O Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy: napr. kresťan, cirkev, biskup, koncil, cisár.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>O Uvedie jeden z podstatných prvkov prameňa (napr. 25. december bol sviatkom boha Slnka, kresťania sa zúčastňovali pohanských osláv, sviatok narodenia Ježiša teda dali na deň sviatku boha Slnka), a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. kresťanská cirkev premenila / naplnila novým obsahom pohanské sviatky).</p> <p>O Uvedie jeden z podstatných prvkov prameňa (napr. kresťania zborili chrám, pohanské božstvá považovali za zlých duchov / demony), a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. kresťanstvo pozastavilo uctievanie pohanských bohov, zničilo kultické stavby pohanov).</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	<p>Ú Skúšaný charakterizuje proces, ktorým sa kresťanstvo stalo štátnym náboženstvom, a skúma rolu panovníkov v ňom.</p> <p>O Poukáže na to, že Konštantín / milánsky edikt zabezpečil slobodu vyznania, a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. spojenie medzi panovníkom a cirkvou, šírenie kresťanstva sa už nedá zvrátiť, prestalo prenasledovanie kresťanov v Ríme).</p> <p>O Uvedie, že na nicejskom koncile zadefinovali základné kresťanské učenie / dogmy / vieroučné tézy, a v tejto súvislosti poznamená jeden závažný fakt (napr. štát chcel mať jednotnú cirkev, koncilu predsedal Konštantín, tí, ktorí nesúhlasili, boli vyhlásení za heretikov), <i>alebo</i> charakterizuje podstatu nicejského vierovyznania / učenie o Svätej Trojici.</p> <p>O Uvedie, že koncom storočia sa kresťanstvo stalo štátnym náboženstvom, a v tejto súvislosti poznamená jeden závažný fakt (napr. nariadil to cisár Teodosius, cirkev a štát sa vzájomne prepojili.)</p>	0–8 [nie je možné dať: 1 a 5]

Skladba, jazyková správnosť	Rozvinutie sa skladá z viet a text má logickú skladbu. Odpoveď neobsahuje vážne gramatické či pravopisné chyby.	0–2
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		28
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		7

14. Osmanská ríša

(dlhá)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	Skúšaný opisuje a analyzuje predovšetkým expanziu a organizáciu Osmanskej ríše. Odpoveď výstižne charakterizuje osmanskú štátnu a vojenskú správu. Rozbor odhalí proces osmanskej expanzie. Skúšaný v odpovedi používa a vysvetľuje pramene, z nich dedukuje a formuluje podstatné konštatovania a závery.	0–8
Orientácia v priestore a čase	Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore. O Uvedie, že bitka na Kosovom poli sa odohrala r. 1389, nikopolská bitka r. 1396, pád Konštantinopolu (Byzancie) datuje na r. 1453.	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou. O Odborne používa nasledovné všeobecné pojmy, napr. ríša, vojsko, pozemok. O Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy, napr. sultán, spahi, janičiar, despotizmus, islam.	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Používanie prameňov	Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery. O Uvedie, že Osmanská ríša vycvičila janičiarov z detskej dani (devrisme) (vyberanej od kresťanských poddaných), v súvislosti s tým poznamená svoje zistenie (napr. janičiari boli žoldnierski pešiaci, vychovávali ich v tureckých rodinách / islamizovali sa, bol to útvar verný sultánovi). O Uvedie, že pri Kosovom poli Srbi utrpeli porážku od Osmanskej ríše, a v tejto súvislosti uvedie svoje zistenie (napr. Balkán sa dostal pod tureckú nadvládu, Srbsko sa stalo vazalom Turkov). O Uvedie, že v nikopolskej bitke vojsko Žigmunda / kresťanov utrpelo porážku, a v súvislosti s tým skonštatuje závažné zistenie (napr. medzinárodné vojsko pozostávalo prevažne z Francúzov, dôvodom porážky bol nedostatok disciplíny, porážka znemožnila potlačenie Osmanov). O Uvedie, že Osmani obsadili Konštantinopol, a v tejto súvislosti uvedie závažné zistenie (napr. stal sa hlavným mestom Osmanskej ríše, majetok a náboženstvo obyvateľstva ponechali).	0–10 [nie je možné dať: 1 a 6]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	Ú Skúšaný skúma expanziu Osmanskej ríše a jej organizáciu. O Uvedie, že na čele štátu stál sultán a v súvislosti s mocou sultána sformuluje jedno pozorovanie (napr. moc sultána bola despotická, sultán vlastnil všetku pôdu, sultán bol zároveň kalifom / náboženským vodcom), <i>alebo</i> konštatuje podstatný fakt ohľadom	0–12 [nie je možné dať: 1 a 7]

	<p>štátnej organizácie (napr. fungovanie centrálnej evidencie daní / defteru, vybudovanie systému vilajet).</p> <p>○ Uvedie, že jadro armády tvorili vlastníci pozemkov a úradov, zvaní spahiovia, a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. teoreticky vlastnil všetku pôdu sultán, charakterizuje systém tímar, spahiovia úplne podliehali sultánovi, systém motivoval ku koristníctvu).</p> <p>○ Uvedie, že svetská a náboženská moc sa od seba neoddelili, a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. súdnictvo fungovalo na náboženskom základe, sultán bol zároveň aj kalifom, neexistovalo samostatné náboženstvo / kňazstvo).</p> <p>○ Svoju analýzu podopiera a dopĺňa vlastnými vedomosťami a správnymi konštatovaniami.</p> <p><i>Na ten istý prvok odpovede sa nesmie udeliť bod v hodnotení dvoch odlišných hľadísk.</i></p>	
Skladba, jazyková správnosť	<p>Slohová práca študenta sa skladá z viet. Vety sú jasné a jednoznačné.</p> <p>Rozbor tvorí upravený text, ktorý slúži logickému rozvinutiu obsahu.</p> <p>Konštatovania odzrkadľujú schopnosť študenta citlivo analyzovať.</p> <p>Text neobsahuje hrubé gramatické alebo pravopisné chyby.</p>	0–8
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		48
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		16

15. Zázemie v prvej svetovej vojne (krátka)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný sa sústreďuje predovšetkým na opis rolu a postavenie zázemia v prvej svetovej vojne.</p> <p>Odpoveď pomocou prameňov poukazuje na podstatné súvislosti (napr. bremená uvrhnuté vojnou na zázemie).</p>	0–4
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie, že prvá svetová vojna trvala od 1914 do 1918, v odpovedi sa sústreďuje na zázemie krajín zapojených do vojny.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy: napr. vojna, armáda, zázemie, zásoby.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Na základe plagátu skonštatuje jeden závažný fakt (napr. motivoval na využitie vojenskej pôžičky, povzbudzoval obyvateľstvo k prispievaniu na vojenské výdavky), a v tejto súvislosti skonštatuje podstatné zistenie (napr. snažil sa vplývať na vlastenecké / nacionalistické city, naznačoval, že je možné poraziť nepriateľa / víťazstvo závisí od peňazí, zapríčinil zadĺženie štátu).</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]

	<p>O Na základe textového prameňa skonštatuje jeden závažný fakt (napr. robotníci štrajkovali, ich odpor vyvolával v Monarchii obavy), a v tejto súvislosti skonštatuje podstatné zistenie (napr. koncom vojny silneli ľavicové hnutia, pre nespokojnosť robotníkov hrozila revolúcia, nespokojnosť robotníkov rástla následkom rastúcej biedy vojnových rokov).</p>	
Skúmanie činiteľov formujúcich udalostí	<p>Ú Skúšaný charakterizuje rolu a postavenie zázemia a skúma príčiny alebo následky uvedených faktov.</p> <p>O Poukáže na to, že zázemie zabezpečovalo počas vojny potrebné zásoby, a uvedie na to aspoň dva príklady (napr. vojakov, zbrane, muníciu, potraviny, dopravné prostriedky pre armádu) <i>alebo</i> skonštatuje jeden fakt ohľadom postavenia / významu zázemia (napr. dlhá vojna kládla čoraz väčšie bremeno na zázemie, pre dĺžku vojny nadobudlo zázemie rozhodujúci význam, porážku Centrálnych mocností / Nemecka spôsobilo vyčerpanie zázemia, štáty Dohody vďačili za víťazstvo svojim zázemiam).</p> <p>O Uvedie jednu z hospodárskych ťažkostí súvisiacich s vojnou (napr. nedostatok potravín, vysoká inflácia) a poznamená jeden závažný fakt (napr. na mnohých miestach zaviedli kupónové zásobovanie, rekviráciu pre armádu, peniaze na vojenské účely sa vydávali bez krytia, ceny upravovali úrady) <i>alebo</i> uvedie, že zaviedli vojenské hospodárstvo, a v tejto súvislosti poznamená jedno podstatné zistenie (napr. rozvíjalo sa vojenské hospodárstvo / ťažký priemysel, výroba sa podriadila záujmom armády).</p> <p>O Uvedie jeden z nových javov v spoločnosti (napr. ženy začali pracovať, obyvateľstvo vyzývali k dobročinným zbierkam), a v tejto súvislosti poznamená jeden závažný fakt (napr. veľká časť práceschopných mužov bola na fronte, zosilneli snahy o rovnoprávnosť žien, snažili sa pomáhať invalidom / pozostalým rodinám); <i>alebo</i> uvedie jedno obmedzujúce opatrenie (napr. sprísnilo cenzúru, obmedzili právo zhromaždenia, kontrolovali listy posielané na front / z frontu) a skonštatuje, že obmedzovali základné práva a slobody.</p>	0–8 [nie je možné dať: 1 a 5]
Skladba, jazyková správnosť	Rozvinutie sa skladá z viet a text má logickú skladbu. Odpoveď neobsahuje vážne gramatické či pravopisné chyby.	0–2
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		28
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		7

16. Hospodárstvo USA v rokoch 1918-1928

(dlhá)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný opisuje predovšetkým hospodárstvo Spojených štátov amerických v rokoch 1918-1928.</p> <p>Odpoveď popíše postavenie USA v svetovom hospodárstve.</p> <p>Uvedie najvýznamnejšie črty hospodárskeho rastu Ameriky.</p> <p>Skúšaný v odpovedi používa a vysvetľuje pramene, z nich dedukuje a formuluje podstatné konštatovania a závery.</p>	0–8
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie, že predmetné obdobie nastalo po prvej svetovej vojne a poukazuje na niektorú priestorovú súvislosť témy (napr. zmena v pomere hospodárskej sily Spojených štátov a Európy, zosilnenie hospodárskych vzťahov medzi USA a Európou).</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné pojmy, napr. priemysel, poľnohospodárstvo, rozvoj / rozmach, výroba.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné konkrétne historické pojmy, napr. svetové hospodárstvo, úver, reklama.</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Na základe údajov tabuľky uvedie jeden podstatný fakt (napr. najväčšia časť / asi tretina priemyselnej výroby sveta pochádzala z USA, v predmetnom období vzrástol podiel USA na svetovej priemyselnej výrobe), a v tejto súvislosti skonštatuje podstatné zistenie (napr. Spojené štáty získali vedúce postavenie už v časoch druhej priemyselnej revolúcie, úmerne s rastom významu USA v svetovom hospodárstve sa hospodárstva európskych krajín dostali do úzadia).</p> <p>○ Na základe obrazu uvedie jeden podstatný fakt (napr. používali bežiaci pás, automobilová výroba bola významná), a v tejto súvislosti skonštatuje podstatné zistenie (napr. bežiaci pás urýchlil / znižoval náklady výroby, automobily sa stali bežne dostupným tovarom).</p> <p>○ Uvedie jeden z dôležitých prvkov textu (napr. zdôrazňuje rastúci význam predaja / reklamy, predaj považuje za rovnako dôležitý ako výrobu), a v tejto súvislosti skonštatuje podstatné zistenie (napr. rastúci význam reklamy / predaja súvisel s masovou výrobou, reklama spôsobila rast spotreby, reklama zvyšovala výdavky na výrobu / ceny).</p> <p>○ Uvedie jeden fakt, ktorý vyčítal z grafu (napr. príjmy fariem rástli do polovice 1920-tych rokov, v druhej polovici 1920-tych rokov príjmy fariem stagnovali / mierne klesali), a v súvislosti s tým skonštatuje jedno závažné zistenie (napr. k rastu príjmov značne prispel export, stagnácia / klesanie príjmov súviselo s uzatvorením európskych trhov / vznikajúcou nadvýrobou, úpadok príjmov viedol k zadĺženiu, klesala rentabilita poľnohospodárstva).</p>	0–10 [nie je možné dať: 1 a 6]

<p>Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti</p>	<p>Ú Skúšaný opisuje črty hospodárstva Spojených štátov a ich pozíciu v svetovom hospodárstve, skúma pozadie rozmachu.</p> <p>○ Uvedie, že USA mali vedúcu pozíciu v svetovom hospodárstve, a skonštatuje jedno podstatné zistenie (napr. vychádzal z rýchleho rozvoja v 19. stor., kvôli hospodárstvu európskych štátov a svetovej vojne sa dostal do krízy) <i>alebo</i> poukazuje na jeden z jeho prvkov (napr. Spojené štáty vlastnili takmer polovicu zlatých rezerv sveta, dolár bol najsilnejším platidlom, Spojené štáty sa stali najväčším veriteľom sveta).</p> <p>○ Uvedie jeden z významných prvkov hospodárskych vzťahov medzi USA, Anglickom a Francúzskom počas vojny (napr. počas vojny USA zásobovali obe mocnosti Dohody, poskytovali im úvery), a uvedie jeden z následkov tohto javu (napr. predmetné dve európske mocnosti si nahromadili značné dlhy, po vojne začali splácať tento dlh).</p> <p>○ Uvedie niektorý prvok hospodárskych vzťahov USA a Nemecka (napr. USA poskytovali Nemecku úvery /Dawesov plán/, investovali značné sumy v Nemecku), a ohľadom následkov sformuluje jedno zistenie (napr. americký kapitál zohrával významnú rolu v postavení nemeckého hospodárstva na nohy, nemecké hospodárstvo značne záviselo od amerického).</p> <p>○ Uvedie aspoň jedno z priemyselných odvetví, ktoré zohrávali významnú úlohu v rozmachu (napr. automobilová výroba, výroba elektrickej energie, rafinovanie ropy, výroba umelej hmoty), a skonštatuje niečo ohľadom ich významu (napr. automobily sa stali masovým artiklom, vybudovala sa elektrická sieť) <i>alebo</i> konštatuje, že rozmach pozastavila veľká svetová hospodárska kríza.</p> <p>○ Svoju analýzu podopiera a dopĺňa vlastnými vedomosťami a správnymi konštatovaniami.</p> <p><i>Na ten istý prvok odpovede sa nesmie udeliť bod v hodnotení dvoch odlišných hľadísk.</i></p>	<p>0–12 [nie je možné dať: 1 a 7]</p>
<p>Skladba, jazyková správnosť</p>	<p>Slohová práca študenta sa skladá z viet. Vety sú jasné a jednoznačné.</p> <p>Rozbor tvorí upravený text, ktorý slúži logickému rozvinutiu obsahu.</p> <p>Konštatovania odzrkadľujú schopnosť študenta citlivo analyzovať.</p> <p>Text neobsahuje hrubé gramatické alebo pravopisné chyby.</p>	<p>0–8</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU</p>		<p>48</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY</p>		<p>16</p>

17. Miery v ranom 17. storočí

(krátka)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	Skúšaný sa sústreďuje predovšetkým na opis viedenského a žitavského mieru. Odpoveď pomocou prameňa poukazuje na podstatné súvislosti (napr. usadenie hajdúchov, mocenská rovnováha medzi Habsburskou a Osmanskou ríšou).	0–4
Orientácia v priestore a čase	Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore. O Uvedie, že mier ukončujúci Bočkaiho povstanie podpísali vo Viedni r, 1606, a v rovnakom roku podpísali aj mier ukončiaci pätnásťročnú vojnu (pri ústí rieky Žitavy, <i>mad'. Zsitvatorok</i>).	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou. O Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy: napr. mier, stavy, náboženská sloboda, hajdúch.	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie prameňov	Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery. O Uvedie jeden z podstatných prvkov prameňa (napr. uznanie zásluh hajdúchov, kolektívne udelenie šľachtických výsad hajdúchom), a skonštatuje, že Bocskai usadil hajdúchov oslobodených od daní / povinných boja.	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	Ú Skúšaný charakterizuje obsah viedenského a žitavského mieru, skúma ich význam. O Poukáže na to, že Bocskai zohral veľkú rolu v uzatvorení viedenského i žitavského mieru, a v tejto súvislosti vyvodzuje nejaký podstatný záver (napr. oba miery sú výsledkom kompromisov, miery uzatvorili dlhé vojnové obdobie). O Uvedie, že viedenský mier znovu nastolil stavovské výsady (a ich slobodu vyznania), a v tejto súvislosti uvedie podstatné zistenie (napr. ich porušenie bolo príčinou úspechu povstania, stalo sa to základom kompromisov nasledujúceho storočia). O Uvedie nejaký ďalší fakt súvisiaci s uzatvorením mierových zmlúv (napr. Bocskai sa vzdal titulu uhorského kniežata, Turci ponúkli Bocskaimu korunu / kráľovský titul, Bocskai vo svojej záveti zdôrazňoval potrebu samostatného Sedmohradska), a v tejto súvislosti uvedie podstatné zistenie (napr. boj proti Turkom bol bez Habsburgovcov nemožný, turecká nadvláda sa ďalej nešírila, samostatné Sedmohradsko bolo zárukou stavovských práv). <i>Na ten istý prvok odpovede sa nesmie udeliť bod v hodnotení dvoch odlišných hľadísk.</i>	0–8 [nie je možné dať: 1 a 5]
Skladba, jazyková správnosť	Rozvinutie sa skladá z viet a text má logickú skladbu. Odpoveď neobsahuje vážne gramatické či pravopisné chyby.	0–2
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		28
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		7

18. Cirkevná politika našich panovníkov stredoveku

(dlhá)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný opisuje predovšetkým proces upevnenia kresťanstva v Uhorsku.</p> <p>Opisuje kroky Svätého Štefana pre šírenie kresťanstva a vybudovania cirkevnej organizácie.</p> <p>Predstaví význam politiky Sv. Ladislava a Kolomana Múdreho z pohľadu upevnenia kresťanstva.</p> <p>Skúšaný v odpovedi používa a vysvetľuje pramene, z nich dedukuje a formuluje podstatné konštatovania a závery.</p>	0–8
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie roky panovania týchto troch panovníkov (997/1000/1001-1038, 1077-1095, 1095-1116), a poukáže na to, že panovali v Uhorsku.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné pojmy, napr. kresťan(stvo), cirkev, kráľ / panovník, zákon.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné konkrétne historické pojmy, napr. biskup(stvo), arcibiskup(stvo), mníšsky rád / kláštor, pohan, desiatok.</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Uvedie jeden z prvkov prameňa (napr. Štefan upozornil Imricha na dôležitosť kresťanskej viery, svojho syna povzbudzoval k vzornému životu viery), a v súvislosti s tým poznamená svoje zistenie (napr. Štefan sa snažil postarať o pokračovanie v politike upevňovania kresťanstva, život viery považoval za podmienku kráľovskej hodnosti).</p> <p>○ Uvedie, že Sv. Ladislav posilnil povinnosť platenia desiatkov, a v tejto súvislosti uvedie jedno podstatné zistenie (napr. desiatok zaviedol Štefan, vyplácali ho cirkvi, zbieral sa na základe dobrovoľného priznania).</p> <p>○ Uvedie, že Sv. Ladislav posilnil povinnosť návštevy nedeľnej bohoslužby, a v tejto súvislosti uvedie jedno podstatné zistenie (napr. Zaviedol ich Štefan, aj Ladislav sa snažil prinútiť poddaných ku kresťanskej náboženskej praxi).</p> <p>○ Uvedie, že zákony Kolomana Múdreho zakazoval praktizovanie pohanských zvykov, a v tejto súvislosti uvedie jedno podstatné zistenie (napr. poukazuje to na prežívanie pohanských zvyklostí, pohanstvo ohrozovalo aj kráľovskú moc, v období Kolomana Múdreho boli pohanské zvyky na ústupe).</p>	0–10 [nie je možné dať: 1 a 6]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	<p>Ú Skúšaný opisuje kroky podniknuté v záujme vybudovania cirkevnej organizácie a šírenia kresťanstva, skúma ich motívy a význam.</p> <p>○ Uvedie jeden dôležitý fakt ohľadom prijatia kresťanstva (napr. odohrávalo sa zároveň so zakladaním štátu, Uhorsko sa stalo západným kresťanským štátom), a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (napr. cirkev bola hlavnou oporou kráľovskej moci,</p>	0–12 [nie je možné dať: 1 a 7]

	<p>Uhorsko sa pripojilo k európskej kresťanskej kultúre).</p> <p>○ Uvedie, že Štefan I. vybudoval cirkevnú organizáciu, a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. založil biskupstvá a arcibiskupstvá, uhorská cirkevná organizácia sa nepodriadila nemeckej / bola samostatná / bola vedená ostrihomským arcibiskupom, Štefan daroval cirkvi pôdu, vybudovala sa sieť farností).</p> <p>○ Uvedie, že panovníci zakladali kláštory, a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (napr. rehoľníci mali významnú rolu v šírení vzdelanosti / kresťanstva, založili sa benediktínske kláštory, reholi boli podriadené priamo pápežovi, kláštory dostali od panovníka privilégiá).</p> <p>○ Uvedie, že sv. Ladislav vyhlásil Štefana za svätého (ako aj princa Imricha a biskupa Gerharda), a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (napr. tým pozdvihol vážnosť panovníckej rodiny, Štefana považoval za svoj vzor); <i>alebo</i> uvedie, že zákony Ladislava / Kolomana Múdrego upravovali otázku celibátu kňazov, a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (napr. v rámci cirkvi sa o tejto otázke vtedy ešte diskutovalo, prechodne povoľovali službu už ženatých kňazov, pre kňazov stojacich pred vysviackou manželstvo už zakazovali).</p> <p>○ Svoju analýzu podopiera a dopĺňa vlastnými vedomosťami a správnymi konštatovaniami.</p>	
Skladba, jazyková správnosť	<p>Slohová práca študenta sa skladá z viet. Vety sú jasné a jednoznačné. Rozbor tvorí upravený text, ktorý slúži logickému rozvinutiu obsahu. Konštatovania odzrkadľujú schopnosť študenta citlivo analyzovať. Text neobsahuje hrubé gramatické alebo pravopisné chyby.</p>	0–8
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		48
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		16

19. Kossuth a Deák o vyrovnaní

(krátka)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný sa sústreďuje predovšetkým na opis postojov Kossutha a Deáka k vyrovnaní.</p> <p>Odpoveď pomocou prameňa poukazuje na podstatné súvislosti (napr. odlišné postoje týchto dvoch politikov).</p>	0–4
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie, že vyrovnanie sa podpísalo r. 1867, a jeho následkom vzniklo Rakúsko-Uhorsko.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy: napr. vyrovnanie, dualistická monarchia / dualizmus, spoločné záležitosti, únia / konfederácia.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]

Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Uvedie jeden z podstatných prvkov Kossuthovho postoja (napr. zavrhol spoločnú politiku / financie / armádu, nemienil sa vrátiť z emigrácie), a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. Kossuth odsudzoval vyrovnanie, podľa neho vyrovnaním sa Uhorsko vzdalo svojej samostatnej národnej identity).</p> <p>○ Uvedie, že Deák argumentoval za systém vyrovnania, a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. vyrovnanie považoval za krok vpred oproti obdobiu despotizmu, vyrovnanie považoval za výhodnú dohodu).</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	<p>Ú Skúšaný charakterizuje postoje a návrhy Kossutha a Deáka, a analyzuje ich.</p> <p>○ Poukáže na Deákovu rolu v podpísaní vyrovnania a uvedie jedno podstatné pozorovanie ohľadom politického významu vyrovnania (napr. znovu sa nastolila ústavnosť, umožnilo vybudovanie parlamentárneho systému, Uhorsko sa vďaka monarchie dostalo k veľmocenskej pozícii, vyrovnanie zabezpečilo vládu Maďarov nad národnosťami).</p> <p>○ Uvedie jeden z dôležitých prvkov Kossuthovej odmietavej pozície (napr. do konca života zostal v emigrácii, nebol ochotný zložiť občiansky sľub, pravidelne kritizoval systém vyrovnania, napísal tzv. „Cassandrin list“), a skonštatuje jeden závažný fakt ohľadom významu / následkov jeho správania (napr. jeho meno sa stalo symbolom nezávislosti, okolo jeho osoby sa už za jeho života vytvoril kult, nemohol mať štátny pohreb).</p> <p>○ Uvedie, že Kossuth (pred vyrovnaním) dal návrh na vytvorenie únie podunajských národov (Uhorsko, Chorvátsko, Srbsko, Rumunsko a Sedmohradsko), a skonštatuje jeden závažný fakt ohľadom významu tohto návrhu (napr. únia by predstavovala ochranu pred Rakúskom / Ruskom, umožnila by proces osamostatnenia utláčaných národov, jej vznik by predpokladal rozšírenie práv národností / zmierenie medzi Maďarmi a národnosťami, vnútorné / vonkajšie okolnosti neumožnili jej založenie).</p>	0–8 [nie je možné dať: 1 a 5]
Skladba, jazyková správnosť	Rozvinutie sa skladá z viet a text má logickú skladbu. Odpoveď neobsahuje vážne gramatické či pravopisné chyby.	0–2
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		28
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		7

20. Sedliactvo v dobe dualizmu

(dlhá)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný opisuje predovšetkým sedliactvo v dobe dualizmu. Opisuje vnútorné členenie sedliactva. Charakterizuje príznačné črty životného štýlu a postavenia sedliactva. Skúšaný v odpovedi používa a vysvetľuje pramene, z nich dedukuje a formuluje podstatné konštatovania a závery.</p>	0–8
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore. O Vo svojej odpovedi uvedie, že obdobie dualizmu trvalo od 1867 do 1918, skonštatuje, že Uhorsko bolo vtedy súčasťou Rakúsko-uhorskej monarchie <i>alebo</i> poukazuje na niektorý priestorový prvok témy (napr. sedliaci žili v dedinách, sedliaci patriaci k národnostiam žili spravidla v okrajových regiónoch).</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou. O Odborne používa nasledovné všeobecné pojmy, napr. spoločnosť, sedliak (sedliactvo), vrstva, statok. O Odborne používa nasledovné konkrétne historické pojmy, napr. fúrikár, agrárny proletár / nádenník, vysťahovalectvo.</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery. O Na základe tabuľky uvedie aspoň jeden dôležitý poznatok (napr. najpočetnejší boli malostatkári a vlastníci trpasličích statkov, početní boli aj tí, ktorí nevlastnili statky, počet vlastníkov nad 20 / 50 jutár bol nízky), a v tejto súvislosti poznamená podstatné zistenie (napr. sedliactvo bolo značne diferencované, majetkové rozdiely boli veľké, prevažná väčšina žila v ťažkých podmienkach). O Na základe prameňov uvedie jednu črtu života fúrikárov (napr. pracovali na verejných stavbách, neustále sa sťahovali, svoje predmety / nástroje nosili so sebou), a v tejto súvislosti uvedie jedno zistenie (napr. žili v biede, boli bezbranní, ich živobytie záviselo od štátnych investícií). O Na základe prameňa uvedie jeden podstatný fakt (napr. v kruhoch sedliactva sa bežne nosili kroje, kroje sa líšili v každej národnosti / regióne), a v súvislosti s tým skonštatuje závažné zistenie (napr. sedliactvo zachovávalo miestne obyčaje, svet sedliakov príliš nezasiahol vznik masovej výroby, sedliactvo zahŕňalo viaceré národnosti). O Uvedie jeden dôležitý prvok prameňa (napr. zaviedli povinnú školskú dochádzku, vo veku 6-12 deti povinne navštevovali školu, povinná výučba sa skladala z dvoch fáz), a skonštatuje jeho následky pre sedliactvo (napr. rástla ich vzdelanosť, klesla medzi nimi miera negramotnosti), <i>alebo</i> vysvetlí, prečo sa zákon nepodarilo dodržať všade medzi sedliakmi (napr. sedliacke deti sa zapájali do práce dospelých už v ranom veku, v dedinách / samotách bolo málo škôl).</p>	0–10 [nie je možné dať: 1 a 6]

<p>Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti</p>	<p>Ú Skúšaný opisuje vnútorné členenie sedliactva a poukazuje na charakteristické črty jednotlivých vrstiev.</p> <p>○ Uvedie, že najpočetnejšou vrstvou dobovej spoločnosti bolo sedliactvo, a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (veľký počet sedliactva vysvetľuje agrárny charakter hospodárstva, ich podiel v celkovom počte obyvateľstva mierne klesol následkom urbanizácie / priemyselňovania, od zrušenia nevoľníctva r. 1848 boli prakticky slobodní občania).</p> <p>○ Uvedie, že jeden (užší) kruh sedliactva tvorili zámožnejší statkári, a sformuluje svoje pozorovanie ohľadom ich postavenia či životného štýlu (napr. vykonávali tovarovú výrobu, zamestnávali nájomných robotníkov / služobníctvo, podieľali sa na vedení dediny, v ich životnom štýle badať znaky zburžoázňovania / pomešťiачenia).</p> <p>○ Uvedie, že strednú vrstvu sedliactva tvorili majitelia menších statkov, a sformuluje svoje pozorovanie ohľadom ich postavenia či životného štýlu (napr. ich statky postačili nanajvýš na užitie rodiny, popri obrábaní svojej pôdy často pracovali aj ako nájomní robotníci).</p> <p>○ Uvedie, že najchudobnejšiu vrstvu sedliactva tvorili sediaci bez statkov / agrárni proletári, a sformuluje svoje pozorovanie ohľadom ich postavenia či životného štýlu (napr. patrili medzi nich nádenníci / služobníci panstiev, pre svoju hlbokú biedu miestami vstupovali do štrajku / protestovali, mnohí sa rozhodli pre vyst'ahovalectvo).</p> <p>○ Svoju analýzu podopiera a dopľňuje vlastnými vedomosťami a správnymi konštatovaniami.</p>	<p>0–12 [nie je možné dať: 1 a 7]</p>
<p>Skladba, jazyková správnosť</p>	<p>Slohová práca študenta sa skladá z viet. Vety sú jasné a jednoznačné.</p> <p>Rozbor tvorí upravený text, ktorý slúži logickému rozvinutiu obsahu.</p> <p>Konštatovania odzrkadľujú schopnosť študenta citlivo analyzovať. Text neobsahuje hrubé gramatické alebo pravopisné chyby.</p>	<p>0–8</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU</p>		<p>48</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY</p>		<p>16</p>

21. Finančná konsolidácia

(krátka)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
<p>Pochopenie úlohy</p>	<p>Skúšaný sa sústreďuje predovšetkým na opis finančnej konsolidácie v Maďarsku.</p> <p>Odpoveď pomocou prameňa poukazuje na podstatné súvislosti (napr. na konsolidáciu dozeral komisár Spoločnosti národov, vznik Národnej banky pre vydanie peňazí).</p>	<p>0–4</p>
<p>Orientácia v priestore a čase</p>	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie, že konsolidácia prebehla počas vlády Štefana Bethlena v rokoch 1921–31 / po trianonskom mieri (1920) v Maďarsku.</p>	<p>0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]</p>

Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné a konkrétne historické pojmy: napr. konsolidácia, banka, inflácia, úver / pôžička.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Uvedie jeden z podstatných prvkov prameňa (napr. komisár Spoločnosti národov môže navrhnúť dane / obmedziť výdavky / zadržať úverové splátky), a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. Maďarsko nebolo finančne samostatné, dozor trval iba dva roky, komisárom bol Američan Jeremiah Smith).</p> <p>○ Uvedie jeden z podstatných prvkov prameňa (napr. založili Národnú banku, NBM dostala právo vydávať peniaze), a v tejto súvislosti skonštatuje závažný fakt (napr. tým sa vydávanie peňazí oddelilo od vlády, bolo to potrebné pre stabilitu meny, umožnil / nariadil to úver Spoločnosti národov).</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Skúmanie činiteľov formujúcich udalosti	<p>Ú Skúšaný charakterizuje finančnú konsolidáciu Maďarska v 1920-tych rokoch, skúma jej ďalšie aspekty.</p> <p>○ Poukáže na to, že začiatkom 1920-tych rokov bola silná inflácia, a v tejto súvislosti uvedie jedno svoje zistenie (napr. koruna úplne stratila hodnotu, sčasti k tomu viedla vedomá politika vlády, ohrozovala však hospodársky rozmach).</p> <p>○ Uvedie, že sa objavila mena pengő, a v tejto súvislosti skonštatuje jeden fakt (napr. zostáva stabilnou menou počas celého obdobia, tým sa zastavila inflácia, jeho vydanie umožnila pôžička Spoločnosti národov).</p> <p>○ Poukáže na to, že Maďarsko dostalo od Spoločnosti národov veľkú pôžičku, a v tejto súvislosti uvedie jedno svoje zistenie (napr. preto sa krajina usilovala o prijatie do Spoločnosti národov, podmienkou prijatia bolo podstatné zníženie štátnych výdavkov, z úveru poskytovala maďarská vláda pôžičky v hospodárstve, spôsob použitia pôžičiek bol diskutovaný).</p> <p><i>Na ten istý prvok odpovede sa nesmie udeliť bod v hodnotení dvoch odlišných hľadísk.</i></p>	0–8 [nie je možné dať: 1 a 5]
Skladba, jazyková správnosť	Rozvinutie sa skladá z viet a text má logickú skladbu. Odpoveď neobsahuje vážne gramatické či pravopisné chyby.	0–2
MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU		28
MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY		7

22. Kádárov režim

(dlhá)

Hľadiská	Úkony, obsah	Body
Pochopenie úlohy	<p>Skúšaný opisuje predovšetkým sociálnu a kultúrnu politiku Kádárovho režimu, vymenuje a analyzuje opatrenia v oblasti školstva a kultúry.</p> <p>Odpoveď výstižne opisuje vytvorenie spoločenského mieru / kádárovskej dohody.</p> <p>Rozbor odhalí zmeny, ktoré nastali v školstve, ako aj v sociálnej a kultúrnej politike.</p> <p>Skúšaný v odpovedi používa a vysvetľuje pramene, z nich dedukuje a formuluje podstatné konštatovania a závery.</p>	0–8
Orientácia v priestore a čase	<p>Ú Skúšaný umiestňuje historické udalosti v čase a priestore.</p> <p>○ Uvedie, že Kádárov režim spadá do obdobia 1956-1988/89 v Maďarsku.</p>	0–4 [nie je možné dať: 1 a 3]
Používanie odbornej terminológie	<p>Ú Skúšaný správne používa všeobecné, ako aj historické pojmy spojené s témou.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné všeobecné pojmy, napr. komunizmus / socializmus, školstvo, kultúra, spoločnosť.</p> <p>○ Odborne používa nasledovné konkrétne historické pojmy, napr. tri T, sociálne poistenie, univerzita.</p>	0–6 [nie je možné dať: 1 a 4]
Používanie prameňov	<p>Ú Skúšaný včlení do odpovede informácie z prameňov a vyvodí z nich závery.</p> <p>○ Uvedie niektorý dôležitý prvok prameňa (napr. podľa vtipu Maďari trovia viac, ako si zarobia, podľa vtipu režim sa nezaobera ich privátnou sférou), a v tejto súvislosti uvedie zásadné zistenie (napr. v tomto čase už boli dovolené jemne kritické vtipy, zásadným pocitom éry bol „žiť a nechať žiť“, Kádár bol často zobrazovaný prefikaným/múdрым/pozitívnym, druhotné hospodárstvo bolo neoficiálne povolené).</p> <p>○ Uvedie niektorý dôležitý prvok prameňa (napr. vzrástol počet univerzít/vysokých škôl, vznikli renomované univerzity, vznikli odborné univerzity), a v tejto súvislosti uvedie podstatné zistenie (napr. vzrástol počet poslucháčov /držiteľov diplomov, občianska mobilita bola vysoká, poklesla úroveň vysokoškolskej výučby.)</p> <p>○ Uvedie, že (po roku 1960) prudko vzrástol počet dôchodcov, a v súvislosti s tým skonštatuje podstatné zistenie (napr. zahrnutie sedliactva do systému počas kolektivizácie, zavedenie podnikateľov do systému, sociálne poistenie sa stalo bežným).</p> <p>○ Uvedie niektorý dôležitý prvok prameňa (napr. klesol počet sovietskych filmov / počet divákov, vzrástol počet amerických filmov / počet divákov), a v súvislosti s tým skonštatuje podstatné zistenie (napr. režim sa už neodvrátil od Západu, rola ideológie zostala dôležitá).</p>	0–10 [nie je možné dať: 1 a 6]

<p>Skúmanie činiteľov formujúcich udalostí</p>	<p>Ú Skúšaný opisuje spoločenskú a kultúrnu politiku Kádárovho režimu a charakterizuje jeho najvýznamnejšie opatrenia.</p> <p>○ Uvedie, že jedným z hlavných cieľov Kádárovho režimu bolo vyrovnanie/mier so spoločnosťou, a v tejto súvislosti sformuluje jedno pozorovanie (napr. kvôli tomu nazývali Maďarsko najveselším barakom, spadala sem aj (čiastočné) rešpektovanie súkromného života, toto nazývajú aj Kádárovskou dohodou).</p> <p>○ Uvedie, že sa značne vybuodovala sieť jasiel/škôlok/škôl a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. uľahčenie práce žien, pokus na pozastavenie klesania počtu pôrodov, zmena modelu rodiny, potreba odbornejšej pracovnej sily).</p> <p>○ Uvedie, že sa objavili prvé formy rodinnej podpory (prídavky na deti (GYES), rodinné príplatky, pridelenie bytov) a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. pokus na pozastavenie klesania počtu pôrodov, zmena modelu rodiny).</p> <p>○ Uvedie, že v kultúrnej politike sa uplatňoval princíp „troch T“ (v preklade: zakazuje, povoľuje, podporuje), a v tejto súvislosti sformuluje svoje pozorovanie (napr. naďalej ju ovplyvňovala komunistická/socialistická ideológia, objavila sa samocenzúra, nedostatok slobody tlače).</p> <p>○ Svoju analýzu podopiera a dopĺňa vlastnými vedomosťami a správnymi konštatovaniami.</p> <p><i>Na ten istý prvok odpovede sa nesmie udeliť bod v hodnotení dvoch odlišných hľadísk.</i></p>	<p>0–12 [nie je možné dať: 1 a 7]</p>
<p>Skladba, jazyková správnosť</p>	<p>Slohová práca študenta sa skladá z viet. Vety sú jasné a jednoznačné.</p> <p>Rozbor tvorí upravený text, ktorý slúži logickému rozvinutiu obsahu.</p> <p>Konštatovania odzrkadľujú schopnosť študenta citlivo analyzovať.</p> <p>Text neobsahuje hrubé gramatické alebo pravopisné chyby.</p>	<p>0–8</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV ZA ÚLOHU</p>		<p>48</p>
<p>MAXIMÁLNY POČET BODOV SKÚŠKY</p>		<p>16</p>

Pramene uvedené v pracovnom liste (text, obraz, tabuľka, údaje, grafy) pochádzajú z nasledujúcich zdrojov:

8. úloha: www.cephas-library.com, anarsiman17.blogspot.com,
www.holocaustresearchproject.org
11. úloha: en.wikipedia.org, www.geographictravels.com, news.bbc.co.uk
12. úloha: Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században
14. úloha: en.wikipedia.org
15. úloha: Magyarország története képekben. A dualizmus kora.
Szerk.: Gyurgyák János.
20. úloha: Föld nélkül... Amerikások, kubikosok, summások, eltelepültek. Összeállította:
Hornok Lajosné Németh Eszter. Gyomaendrőd, 1998. (História, 2002/1.)
Kresz Mária: Magyar parasztviselet